

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002161

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-06-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Ректора Львівського національного університету імені Івана Франка від 15.07.2024 р. № 1037

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Романчук Вікторія Олегівна
- Viktoriia O. Romanchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1594-3995

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 061

Назва наукової спеціальності: Журналістика

Галузь / галузі знань: журналістика

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Журналістика

Дата захисту: 26-06-2024

Спеціальність за освітою: Мова та література (німецька)

Місце роботи здобувача: Товариство з обмеженою відповідальністю «Універсум»

Код за ЄДРПОУ: 19326603

Місцезнаходження: вул. Винниченка, 3, Львів, 79008, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.170_ID 5352

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 19.21.07, 19.21.09, 19.41.07, 19.41.09

Тема дисертації:

1. Журнал «УНІВЕРСУМ» у контексті українського державотворення: концептуальні засади, дискурси, прогностика (1993–2023 рр.).

2. «Universum» magazine in the context of Ukrainian state formation: conceptual foundations, discourses, prognosis (1993–2023). – Scientific qualification manuscript.

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні з'ясовано місце «Універсуму» в інформаційному просторі та медіасфері України. Упродовж тридцятирічного існування журнал утвердився як серйозне й відповідальне аналітичне видання, як платформа для глибоких і безкомпромісних дискусій з приводу актуальних і гострих проблем України після відновлення державності. У праці встановлено, що дослідженню діяльності видань журнального типу науковці належної уваги не приділяють, хоча є окремі дослідження, які враховано. Йдеться про дослідження сучасних медіа і періодичні видання минулого. Наголошено, що «Універсум» – єдине друковане видання журнального типу, яке втрималося в інформаційному просторі України упродовж трьох десятиліть, попри складні економічні й політичні умови. У цьому теж полягає феномен видання. У дослідженні використано доволі широкий діапазон загальнонаукових методів і підходів, що дало змогу

сформувати адекватну методологічну основу дисертації. Йдеться про те, що журналістика була, є й залишиться важливим соціальним інститутом і професією в добу сучасних інформаційних технологій, що лише аналітика врятує традиційну журналістику від занепаду й деградації, що незалежна журналістика – це ознака й елемент демократичного громадянського суспільства, що державницька позиція – неодмінна засада функціонування будь-якого видання. Державницька позиція, національна ідея визначають творче обличчя журналу «Універсум». Журнал «Універсум» використовував різні жанри, продуману систему рубрик, порушував теми, що стосувалися найважливіших сфер життєдіяльності держави – політики, військової та безпекової тематики, економіки, історії та історичної пам'яті, культури. Це забезпечувало повноту національного буття й адекватне відображення проблем та проблемних ситуацій у найважливіших сферах нашого життя. З'ясовано, що журнал «Універсум» ефективно реалізував актуальне завдання журналістики – аналізувати, прогнозувати, конструктивно розв'язувати складні новітні проблеми суспільного розвитку, виховувати в аудиторії вміння самостійно мислити, екстраполювати досвід минулого на сучасне та майбутнє життя. Діяльність «Універсуму» підтверджує думку науковців: єдине, що може врятувати людину, – це поява аналітично-інформаційних систем, що їх створюватимуть спеціалісти з масово-інформаційної діяльності (журналісти) на засадах чіткої спеціалізації. Закономірним висновком про ефективність функціонування журналу є його тридцятирічна діяльність і те, що аналітика – це спосіб подолання інформаційного хаосу, як і конструктивного розв'язання проблем. У праці доведено, що аналітичність, системність, проблемність, прогностичність, публіцистичність – це головні риси й ознаки стилю функціонування «Універсуму», який зумовлює й диктує нинішній період української історії. Досвід журналу переконує, що ідеальна формула журналістики – це аналітичний текст, в якому аргументованість поєднується зі світоглядом автора, висновки збігаються з історичними імперативами події та її цінностями, вміння логічно мислити поєднується з психологічними аргументами, а все це трансформується в публіцистичний виклад матеріалу, в якому автори (журналісти, публіцисти, вчені, фахівці) використовують різні методи пізнання дійсності й форми відображення. Автори журналу «Універсум» упродовж усього періоду його функціонування висловлювали думку з приводу актуальних проблем з державницьких позицій і системно захищали національні смисли й цінності. У дослідженні показано, що «Універсум» від часу заснування позиціонував себе не лише як журнал політології, економіки, науки й культури, а й футурології. Це можна пояснити зростанням попиту на знання про майбутнє у суспільстві. Проте передбачення майбутнього (йдеться про певну історичну перспективу) поєднується з прогностичністю, яка стосується вже актуальних проблем і сучасних процесів. З'ясовано, що авторитетні автори журналу аналізували ті чи інші проблеми і не лише вказували на причини, можливі способи й шляхи їхнього розв'язання, а й прогнозували появу небезпечних ризиків, напрями негативного розвитку проблемних ситуацій. Це доволі помітно в публікаціях на військову, економічну, політичну тематику. З'ясовано і те, що футурологічні передбачення реалізувалися на сторінках журналу не лише у сфері науки, а й на політичному та публіцистичному майданчиках. У дисертаційному дослідженні з'ясовано, що контент «Універсуму» – це теми і проблеми у сфері військової, політичній, економічній, культурній, а також пов'язаній із історичною свідомістю й пам'яттю. Національна єдність держави – одна з ключових тем видання. У праці з'ясовано, що реалізація кожного із перелічених проблемо-тематичних напрямів спирається на чітко окреслену концептуальну основу, осередком якої були ідея державності, національні смисли й цінності, європейська орієнтація, як і загальнолюдські цінності, продумана система рубрик.

2. The dissertation research examines the place of the magazine “Universum” in the information space and media sphere of Ukraine. Over the course of its thirty-year existence, the journal has established itself as a serious and responsible analytical publication, as a platform for in-depth and uncompromising discussions on the pressing and acute problems of Ukraine after the restoration of statehood. The paper establishes that scholars do not pay attention to the study of the activities of magazine-type publications, although there are some studies that are taken into account in the paper, both studies of modern media and periodicals of the past. The author also notes that «Universum» is the only magazine-type publication that has survived in the information space despite the difficult economic and political conditions, which is also the phenomenon of the publication. The work uses a fairly wide range of general scientific methods and approaches, which made it possible to form an adequate

methodological basis for the dissertation. It is about the fact that journalism has been and remains an important social institution and profession in the age of modern information technologies, that only analytics will save traditional journalism from decline and degradation, that independent journalism is a sign and element of a democratic civil society, that a state position should be an indispensable basis for the functioning of any publication. The state position and national idea define the creative face of “Universum” magazine. The “Universum” magazine used various genres, a well-thought-out system of headings, and raised topics related to the most important spheres of state life: politics, military and security issues, economics, history and historical memory, and culture. This ensured both the completeness of national life and an adequate reflection of problems and problematic situations in the most important spheres of our life. It is found that the magazine «Universum» effectively realized the actual task of journalism – to analyze, predict, constructively solve complex contemporary problems of social development, to educate its audience to think independently, to extrapolate the experience of the past to modern and future life. The activities of «Universum» confirm the opinion of scholars that the only thing that can save a person is the emergence of analytical and information systems created by mass media specialists (journalists) on the basis of clear specialization. A natural conclusion about the effectiveness of the magazine's functioning is its thirty-year existence and the fact that analytics is a way to overcome information chaos, as well as a constructive solution to problems. The paper proves that analytical, systematic, problematic, predictive, and journalistic are the main features and characteristics of the «Universum's» style of functioning, a style that is determined and dictated by the current period of Ukrainian history. The experience of the magazine convinces us that the ideal formula for journalism is an analytical text in which reasoning is combined with the author's worldview, and the conclusions coincide with the historical imperatives of the event and its values, the ability to think logically is combined with psychological arguments, and all this is transformed into a journalistic presentation of the material, in which the authors (journalists, publicists, scientists, specialists) use different methods of cognition of reality and forms of reflection. The paper shows that from the very beginning the «Universum» positioned itself not only as a journal of political science, economics, science and culture, but also of futurology. This can be explained by the fact that there is a growing demand in society for knowledge about the future. However, prediction of the future (i.e., a certain historical perspective) is combined with prognostication, which concerns already existing problems and modern processes. It was found that the authoritative authors of the journal, analyzing certain problems, pointed not only to their causes, possible ways and means of solving them, but also predicted the emergence of dangerous risks and directions of negative development of problem situations. This is especially noticeable in publications on military, economic, and political topics. It has also been found that futurological predictions were realized on the pages of the journal not only in the field of science, but also in the political and journalistic spheres. The paper finds that the content of «Universum» includes topics and issues in the military, political, economic, cultural, and historical consciousness and memory spheres. The paper finds that the implementation of each of these problematic and thematic areas is based on a clearly defined conceptual framework, which was centered on the idea of statehood, national meanings and values, European orientation, as well as universal human values, and a well-tho

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Романчук В. О. Українська військова тематика на сторінках журналу «Універсум» (1993–2018). Вісник Львівського університету. 2018. Серія: Журналістика. Вип. 44. С. 38–57.
- 2. Романчук В. О. Публіцистика журналу «Універсум» (1993–2018) як дієвий чинник утвердження української державності. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. 2019. Вип. 45. С. 157–165.

- 3. Романчук В. О. Економічна проблематика в умовах українського державотворення на сторінках журналу «Універсум» (1993–2018). Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. 2020. Вип. 47. С. 18–34.
- 4. Романчук В. О. Українська культурна парадигма на сторінках журналу «Універсум» (1993–2018). Вісник книжкової палати. 2020. № 3. С.35–43.
- 5. Романчук В. О. Висвітлення особливостей гібридної війни Росії проти України на сторінках журналу «Універсум» (1993–2020). Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації. 2020. № 4. С. 26–34.
- 6. Романчук В. О. Польська проблематика на сторінках журналу «Універсум»: історична пам'ять, культура, політика. Україна – Польща: історична спадщина і суспільна свідомість. 2020. Вип. 13. С. 343–357.
- 7. Романчук В. О. Історична публіцистика як публічна історія на сторінках журналу «Універсум» (1993–2018). Обрії друкарства. 2021. № 1 (9). С. 143–160.
- 8. Romanchuk V. O., Romanchuk O. K. Environmental Threats and National Security of Ukraine. Вісник Львівського університету. Серія: Журналістика. 2023. Вип. 52–53. С. 75–90.
- 9. Romanchuk O. K., Romanchuk V. O. Artificial intelligence: «experimental philosophy» or a requirement of reality? The Journal for Educators, Teachers and Trainers. 2021. Vol. 12. № 4. P. 146–153.
- 10. Романчук В. О. Культура і мораль як визначальні чинники державотворення. Філософсько-психологічні аспекти духовності: довіра як основа зміни в економіці та суспільстві : збірник тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Львів, 16 лютого 2016 р.). Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2016. С. 264–266.
- 11. Романчук В. О. Журнал «Універсум»: чверть століття в інформаційному просторі. Сучасний мас-медійний простір: реалії та перспективи розвитку : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 25 жовтня 2018 р.). Вінниця, 2018. С. 275–284.
- 12. Романчук В. О. Чверть століття в інформаційному просторі. Кризь роки і долі. Львівська журналістика у фактах, коментарях, світлинах. Львів : ПАІС, 2019. С. 92–100.
- 13. Романчук В. О. Історична публіцистика як публічна історія на сторінках журналу «Універсум» (1993–2018). Сучасна політична наука: нові виклики та контексти (пам'яті професора Валерія Миколайовича Денисенка: Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 11 грудня 2020 р.). Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020. С.198–200.
- 14. Романчук В. О. Системність і міждисциплінарність у дослідженні журналістики XXI століття. Журналістика майбутнього: виклики, тенденції, перспективи розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 18п19 жовт. 2022 р.). Львів : Простір-М, 2022. С. 218п220.
- 15. Романчук В. О. Російсько-українська війна як дискурс сучасних західних ЗМІ. Українські та закордонні медіа перед викликами сучасності : збірник матеріалів звітної наукової конференції за 2022 рік (секція «Журналістика»). Львів : Простір-М, 2023. С. 52п54.
- 16. Романчук В. О. У пошуках національного універсуму. Альманах Українського Народного Союзу – Almanac of the Ukrainian National Association. Parsippany, New Jersey (USA). 2023. С. 215–221.
- 17. Романчук В. О. Рашизм у дії: підступ, обман, лицемірство. Універсум. Журнал політології, футурології, економіки, науки та культури. 2023. № 5–6. С. 32–34.
- 18. Romanchuk V. «Rashism» in Action: Trickery, Deception & Hypocrisy. The Ukrainian Quarterly. 2023. № 3. P. 65–70.
- 19. Romanchuk V.O. A SEMISYNTHETIC COMPOUND FROM THE ALKALOIDS OF CHELIDONIUM MAJUS L. AND THIOPHOSPHORIC ACID TRIAZIRIDIDE NSC631570 AND ITS INFLUENCE ON CHILDREN (A REVIEW OF CASE REPORTS). Deutsche internationale Zeitschrift für zeitgenössische Wissenschaft / German International Journal of Modern Science. 2021. № 21. S. 33–36. Index Copernicus
- 20. Romanchuk V. O. COVID-19: HOW TO TREAT SAFELY AND EFFECTIVELY? // Deutsche internationale Zeitschrift für zeitgenössische Wissenschaft. 2021. № 17. S. 26–29. Index Copernicus

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: № 0120U101796

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кость Степан Андрійович

2. Stepan A. Kost

Кваліфікація: к. філол. н., професор, 23.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6566-5503

Додаткова інформація: Web of Science Researcher ID: F-6383-2019

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поплавська Наталія Миколаївна

2. Nataliya M. Poplavska

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.01, 10.01.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1100-5002

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57221951995; Web of Science Researcher ID: I-7345-2018

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гандзюк Віталій Олександрович
2. Vitaliy O. Gandziuk

Кваліфікація: к. соц.ком., доц., 27.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4312-6848**Додаткова інформація:** Scopus Author ID: 6506968703; Web of Science Researcher ID: JYV-9816-2024;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=-yOIwP4AAAAAJ>**Повне найменування юридичної особи:** Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського**Код за ЄДРПОУ:** 02125094**Місцезнаходження:** вул. Острозького, буд. 32, Вінниця, Вінницький р-н., 21100, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Тимошик Микола Степанович
2. Mykola S. Tymoshyk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 27.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7011-3022**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com.ua/citations?user=WKX6XxEAAAAAJ>**Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет культури і мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02214159**Місцезнаходження:** вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Рудик Мирослава Степанівна
2. Myroslava S. Rudyk

Кваліфікація: к. соц.ком., доц., 27.00.04**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3612-100X**Додаткова інформація:**https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=uk&user=HDJWv7YAAAAAJ**Повне найменування юридичної особи:** Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сіромський Руслан Богданович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сіромський Руслан Богданович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Жак Ольга Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна